

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-10-27
Besvaras senast
2021-11-17

Till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2021/22:81 Framtidsutsikterna för Sveriges bönder

Lantbruksbarometern är en årlig rapport från Ludvig & Co, Swedbank och Sparbankerna. Undersökningen har sedan 1987 visat lantbrukarnas uppfattning om det aktuella läget inom lantbruket. Nu i oktober publicerades en rapport för hösten 2021 och resultatet var synnerligen nedslående. Rapporten visade att färre lantbrukare upplever att deras företag är lönsamt, och deras prognos för 2022 är pessimistisk. Skuldsättningen i svenskt lantbruk ökar och är nu den högsta på tio år. Likviditeten, det vill säga lantbrukarnas kortsiktiga betalningsförmåga, är oförändrad men det förekommer stora variationer mellan produktionsgrenarna. Betydligt fler lantbrukare upplever i år att de inte har konsumenternas förtroende jämfört med i fjol.

Jag skulle särskilt vilja stanna till vid känslan av framtidsutsikter. Det handlar om de pessimistiska utsikterna och känslan av att konsumenterna inte har förtroende för dem. Det här är givetvis kopplat till hur lönsamheten går, där nedgången bland växtodlarna till exempel gått från noll till minus 41, och där även mjölk- och köttproducenterna landat i ett negativt index. Det minskade upplevda förtroendet för produkterna hänger givetvis samman med den bild som många gånger målas med jordbruket som ett klimatproblem eller hot mot Östersjön. Detta trots att vårt jordbruk utför så många klimattjänster och har ett långt framskjutet arbete för markhantering som minimerar utsläpp av fosfor och kväve.

Lönsamheten är också något som förföljer våra lantbrukare. Med anledning av detta kan man notera att regeringen inte utnyttjar hela den återstartsfond som EU ger till Sverige. I stället för att använda hela den pott om 1,4 miljarder kronor från EU:s återhämtningsinstrument som tilldelats det svenska landsbygdsprogrammet så minskar regeringen den nationella medfinansieringen i motsvarande grad. Så här gör inte våra europeiska konkurrenter.

Vi kan ju konstatera att ungefär hälften av den mat vi äter är importerad och att 60 procent av klimatutsläppen från svensk mat sker utomlands. Vi vet också att svenskt nötkött har 25 procent lägre klimatpåverkan än genomsnittet i Europa.

Svenska bönder har en fantastisk produkt som förtjänar politikens stöd och försvar. Vi har i riksdagen lagt fram en livsmedelsstrategi i syfte att främja den egna svenska livsmedelsproduktionen. Implementeringen av den strategin

måste tyvärr med anledning av det här negativa beskedet från
Lantbruksbarometern underkännas.

Med anledning av detta vill jag fråga näringsminister Ibrahim Baylan:

1. Tänker ministern ta några initiativ med anledning av de uppgifter som framkommer i Lantbruksbarometern?
2. Vilka åtgärder tänker ministern vidta för att mildra de effekter som Sveriges reducerade nationella medfinansiering av det svenska landsbygdsprogrammet får för våra lantbrukares konkurrenskraft?

.....

Magnus Oscarsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch